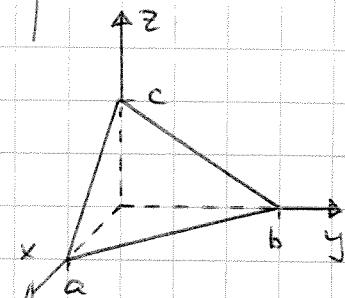

Tisdagen 31.3. har vi 2:a mellanförlöret, som omfattar kap. 12 - 13 i Adams med undantag för kap 13.7 i uppl. 5 & 6 (som saknar motsvarighet i uppl. 4).

Samma regler gäller som för 1:a mellanförlöret. Tänk på att det kan vara svårt att läsa på inför ett mellanförlöp och förra årsfest samma helg!

Efter mellanförlöret fortsätter vi med kap. 14 - 16.

Om 1a) Bestäm maximala volymen hos ett rätblock, som rymns i tetraedern i figuren till nedan så att tre av rätblockets sidor sammankallas med koordinatplanen.

b) Ut ett klot med radiken R sågas ett rätblock.

Visa att av alla möjliga rätblock har kuben med klotets diameter som rymladdiagonal största sammalagda arean hos begränsningsytorna.

2a) Använd Lagrange-multiplikatorer till att maximera och minimera $f(x, y, z) = 8x^2 + 4yz - 16z$ under bivillkoret $g(x, y, z) = 4x^2 + y^2 + 4z^2 - 16 = 0$.

b) Använd Lagrange-multiplikatorer till att maximera och minimera $f(x, y, z) = xyz$ under bivillkoren $g(x, y, z) = x^2 + z^2 - 1 = 0$ och $h(x, y, z) = x - y = 0$.

3) 13.4.20 Denna typ av problem dyker också upp i Gk3 i Fourier-analyesen.

$$4) g(x, y, z) = 17 + 29x - 21y + 12z - 4x^2 - 3y^2 - z^2 + 5xy - 3xz + 3yz - z^4.$$

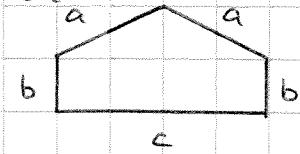
a) Visa att 4:e -gradspolyomet $g(x, y, z) = g(\bar{x})$ har endast en kritisk punkt $\bar{a}$. Samt bestäm den.

b) Bestäm g :s Taylor-polynom av grad 2 utvecklad i den kritiska punkten $\bar{a}$. Lämna Taylor-polynomet lämpligast på formen $\frac{1}{2}(\bar{x} - \bar{a})^T J\bar{g}(\bar{a})(\bar{x} - \bar{a}) + \bar{b}^T(\bar{a})(\bar{x} - \bar{a}) + c$ med Hessiana-matrissen $J\bar{g}$.

c) Använd 2:a - derivatsrestet för att avgöra om den kritiska punkten $\bar{a}$ är ett lok. max, ett lok. min eller en sadelpunkt. Se även kap. 10.6 i Adams och kap. 7 i Lay om kvadratiska former.

Demo: Svakar tänker inställa ett vindsfönster.

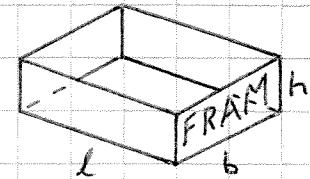
Fönstret skall ha formen av en likbent triangel ovanpå en rektangel.

Eftersom Svakar har en fäktningsslist av längd L , får fönstrets omkrets inte översteka L .

Vi bestämmer hur fönstret skall dimensioneras så att dess area maximeras.

Fr: 1) Vi vill tillverka en rätblocksförmed låda utan lock så volymen blir $V = 60 \text{ dm}^3$.

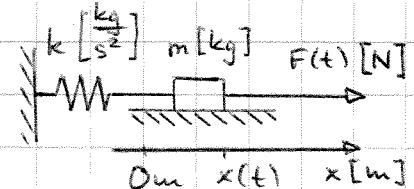
Materialet till botten och framsida kostar 5 €/dm^2 och till de övriga tre sidorna 1 €/dm^2 .

Hur skall lådan dimensioneras för att minimera materialkostnaden? Hur stor blir kostnaden då?

2) Visa att funktionen

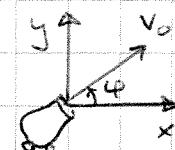
$$x(t) = \frac{1}{\sqrt{km}} \cdot \int_0^t F(\tau) \cdot \sin(\sqrt{\frac{k}{m}} \cdot (t - \tau)) d\tau$$

satisficerar den ordinarie diff.-ekvationen $m \cdot x''(t) + k \cdot x(t) = F(t)$

samt begynnelsevillkorerna $x(0) = 0 \text{ m}$, $x'(0) = 0 \text{ m/s}$.

3) Vi skjuter en kanonkula med den fixa begynnelsesfarten v_0 och vinkel φ från horisontalplanet.

Placera koordinaterna som i figuren och bortse från luftmotstånd, Coriolis-kraft o.d. Då utsätts kulan för accelerationen $\ddot{x}(t) = -g_j$ för $t \geq 0$, om vi sätter $t = 0$ i avfyrningsögonblicket.

a) (gymnasiefysik): Härled kulans position $\ddot{x}(t)$ för $t \geq 0$.

När är kulan som högst? Hur högt är den då? Hur långt från kanonen landar kulan? Vilket φ maximiserar detta avstånd?

b) (högskolenmatematik): Olika φ ger olika trajektorier för kanonkulorna. Bestäm trajektoriernas envelopp.

4) Vi söker de punkter på Cartesii blad

$$f(x, y) = x^3 + y^3 - 9xy = 0, \text{ där lutningen } = \frac{dy}{dx} = \frac{1}{2}.$$

Skriv om kravet $\frac{dy}{dx} = \frac{1}{2}$ på formen

$$g(x, y) = 0$$
 och använd Newtons metod för

2:ekv. och 2:obek. med begynnelsevärderna

$$(x_0, y_0) = (2, 4) \text{ resp. } (x_0, y_0) = (2, 1)$$

en iteration. Undersök sedan gärna metoden effektivitet mha. parametertransformationen från datoröru. 2.

Demo: Vi visar att evolutan är normallinjekurans envelopp.

